

Ženy komunisté trestali stejně jako muže. Nominujte ty, které si zaslouží letošní Cenu Příběhů bezpráví

29.4.2025 - | Člověk v tísní

Cenu Příběhů bezpráví udělujeme osobnostem, které aktivně vzdorovaly komunistickému režimu, zastávaly odvážné postoje a zaslouží si za to naši úctu a uznání. Ocenění každoročně vybírá studentská porota.

V roce 2025 si připomeneme 75 let od justiční vraždy Milady Horákové, jejíž příběh je symbolem ženského vzdoru proti totalitě. I proto se letos Příběhy bezpráví rozhodly udělit ocenění pouze ženám. Cílem je upozornit na mimořádné osudy těch, které se navzdory vydírání, nátlaku či hrozícímu trestu nebály jednat.

„Politických vězeňkyň bylo oproti vězněným mužům méně, což může být jedním z důvodů, proč jsou osudy žen vystavených násilí ze strany komunistického režimu méně známé. Přitom byly trestány stejně jako muži: mučením při výsleších, mnohaletým vězněním, otřesnými životními podmínkami v lágrech a věznicích, otrockou fyzickou prací, primitivním ponižováním a drakonickými kázeňskými tresty za sebemenší prohřešky. Mnohé perzekvované ženy byly matky. Skutečnost, že měly malé děti, nepředstavovala pro vyšetřovatele, soudce či dozorce důvod ke shovívavosti, ale často naopak k bezcitnému vydírání. V důsledku nelidského zacházení docházelo i k potratům těhotných žen, objevovaly se případy sexuálního násilí, včetně znásilnění,“ popisuje zakladatel Příběhů bezpráví Karel Strachota.

„Nevykoupaná, nepřevlečená, v čem mě zavřeli, v tom jsem seděla celé tři měsíce. Po třech měsících přišla bachařka a řekla, že se mám jít vykoupat. Zavedli mě do pánské prádelny, kde byli samí muži, vězni. Uprostřed byl dřevěný škopek s teplou vodou a bachařka mi řekla: ‚Tak, můžete se vykoupat.‘ To byly takové ty ponižující momenty, kterých oni používali,“ popsala svoji zkušenost bývala politická vězeňkyně a laureátka Ceny Příběhů bezpráví Vlasta Černá.

„Ocenění si podle nás zaslouží i ženy, které samy nebyly vězněny, ale vzdorovaly komunistickému aparátu jiným způsobem, například tvorbou či šířením samizdatu. Važme si také žen, které statečně čelily represím, zatímco odsouzeni byli jejich manželé, otcové či jiní členové rodiny. I ony byly vystaveny trvalému nátlaku, existenční nejistotě, násilnému vystěhovávání, ztrátě zaměstnání a společenské izolaci. Žily pod dohledem státní moci, přičemž nesly stigma nepřátel režimu,“ doplňuje Strachota.

Tématu ženských hrdinek se bude věnovat také červnový Den Příběhů bezpráví, který Člověk v tísní organizuje každoročně u příležitosti Dne památky obětí komunistického režimu, a zároveň i listopadový Měsíc Příběhů bezpráví. Během něj stovky zapojených škol promítají filmy s tematikou moderních československých dějin a zvou pamětníky na debaty. Tento rok se žáci prostřednictvím filmů, výstav a dalších materiálů z nabídky seznámí s příběhy několika statečných žen, které vzdorovaly komunistickému bezpráví.

<https://www.clovekvtsni.cz/zeny-komuniste-trestali-stejne-jako-muze-nominujte-ty-ktere-si-zaslouzi-l>

[etosni-cenu-pribehu-bezpravi-12558gp](#)